

Ratkaisukeskeinen pikaohje ja tsekkilista ammattilaiselle TäsmäZekin käyttöön

1. TäsmäZekin tekeminen

Pyydä asiakasta täyttämään TäsmäZekki verkossa etukäteen tai täyttäkää yhdessä. Jos asiakas tekee kyselyn etukäteen, pyydä häntä lähettämään tulosten yhteenveto PDF-muodossa.

2. Tutustu tuloksiin

Kiinnitä huomiota numeerisiin arvoihin ja väreihin:

- **Vihreä** = toimii hyvin
- **Keltainen** = kehittämisen paikka
- **Punainen** = selkeä tuen tarve

3. Käykää tulokset läpi yhdessä

Hyödynnä palautetekstejä ja etene keskustellen.

- **Vihreät osa-alueet**
 - Mitkä asiat toimivat hyvin?
 - Mitkä ovat asiakkaan voimavaroja?
- **Keltaiset osa-alueet**
 - Mitä näissä on jo hyvää?
 - Millä pienillä muutoksilla tilanne voisi parantua?
- **Punaisten osa-alueet**
 - Mikä on tilanne nyt ja mikä olisi toivottu tilanne?
 - Mitä pieniä tekoja voisi tehdä heti?
 - Millaista tukea asiakas tarvitsee ja keneltä?

4. Ratkaisukeskeinen työote

- Asiakas on oman elämänsä asiantuntija.
- Keskity tavoitteisiin, voimavaroihin ja ratkaisuihin – älä pelkkiin ongelmiin.
- Kysy, kuuntele ja kannusta.
- Vahvista pieniäkin edistysaskeleita.
- Keskity asioihin, joihin asiakas voi itse vaikuttaa.

5. Toimi tulosten painotusten mukaan

Eniten punaista – kasvanut tuen tarve

- Kuuntele ja tunnista haasteet.
- Selvitä asiakkaan tavoite.
- Sopikaa pienistä, konkreettisista askelista.
- Pohdi yhdessä tarvittava tuki ja palvelut.

Eniten keltaista – varhaisen tuen tarve

- Tunnista sekä haasteet että vahvuudet.
- Selkeytä suuntaa ja tavoitetta.
- Rohkaise kokeilemaan pieniä muutoksia.
- Muistuta, että epäonnistumiset kuuluvat muutokseen ja niistä voi oppia.

Eniten vihreää – ylläpidä ja vahvista

- Vahvista toimivia asioita.
- Hyödynnä niitä voimavaroina.
- Asettakaa uusia tai ylläpidettäviä tavoitteita.
- Muistuta, että tukea on saatavilla tarvittaessa.

TäsmäZekki - ammattilaisen check-lista

Ennen tapaamista

- Asiakas on täyttänyt TäsmäZekin (etukäteen tai täytämme sen yhdessä).
- Tulosten yhteenveto on saatavilla (PDF).
- Olen tutustunut tuloksiin ja palautteeseen.

Tapaamisen alussa

- Kerron, että TäsmäZekki auttaa hahmottamaan tilannetta ja voimavaroja.
- Varmistan, että asiakas kokee olonsa turvalliseksi keskustella.

Tulosten läpikäynti

- Käymme tulokset läpi yhdessä asiakkaan tahtiin.

Vihreät osa-alueet

- Tunnistamme toimivat asiat ja voimavarat.
- Pohdimme, miten ne tukevat arkea myös vaikeina hetkinä.

Keltaiset osa-alueet

- Tunnistamme, mikä on jo hyvää.
- Pohdimme pieniä mahdollisia muutoksia.

Punaisten osa-alueet

- Selvitämme nykytilanteen.
- Määrittelemme tavoiteltavan tilanteen.
- Sovimme pienistä, konkreettisista askelista.
- Kartoitamme tarvittavan tuen (palvelut, läheiset).

Ratkaisukeskeinen työote

- Kysyn enemmän kuin kerron.
- Kuuntelen ja vahvistan asiakkaan omia oivalluksia.
- Keskitymme asioihin, joihin asiakas voi itse vaikuttaa.
- Annan myönteistä palautetta myös pienistä edistysaskelista.

Tapaamisen lopuksi

- Tavoite on selkeästi sanoitettu.
- Ensimmäinen pieni askel on sovittu.
- Sovitaan miten ja milloin tarkastellaan tavoitteen edistymistä.
- Asiakas tietää, mistä saa tukea jatkossa.